

Ošetřovné s otazníkem. Návrh dávky na péči o příbuzné má řadu děr

22. prosince 2016 1:00

Poslední návrh ministryně práce Michaely Marksové na zavedení dlouhodobého ošetřovného narazil u zaměstnavatelů i ministerstva financí. Dobře myšlený záměr dát lidem placené volno, aby mohli pečovat o nemožící příbuzné, může zkomplikovat život firmám a pouští žilou rozpočtu.

(Ilustrační snímek) | foto: [Tomáš Krist, MAFRA](#)

V připomínkovém [řízení](#) přišlo celkem více než šest desítek zásadních připomínek, nejvíc od ministerstva financí. Pro něj návrh znamená výpadek více než dvou miliard z rozpočtu.

„Nemocný patří primárně do péče zdravotnického zařízení, ne do péče příbuzných. Pokud jde o trvalý stav a dotyčný dlouhodobě potřebuje sociální péči, je vhodnější významně zrychlit rozhodování o příspěvku na péči a efektivně využívat sociálních [služeb](#),“ uvedlo v připomínkách ministerstvo financí.

Ministerstvo práce předpokládá, že by se dávka využívala v průměru ve 30 tisících případech ročně. Kromě [peněz](#) na samotnou dávku se počítá s výpadkem na daních a pojistném u těch, kteří dostanou z práce volno. Na druhou stranu ministerstvo argumentuje tím, že náklady na ošetřování doma budou nižší než například v oddělení [LDN](#).

Nové opatření vyžaduje také navýšení peněz pro [Českou správu](#) sociálního zabezpečení na novou agendu a navýšení počtu úředníků a lékařů lékařské posudkové služby. Ta má už dnes podstav několik desítek lékařů, kvůli čemuž se zpožďuje přidělení řady dávek - včetně příspěvku na péči nebo invalidních důchodů.

Dlouhodobé ošetřovné

Návrh MPSV na novou dávku pro zaměstnance a nemocensky pojištěné OSVČ.

Až **90 dní volna** z práce spolu s **60 procenty platu** (hradí státní rozpočet) by mohli čerpat na péči o blízkou osobu i na vzdáleného příbuzného, který byl hospitalizován alespoň **7 dní v lůžkovém zařízení** a má od lékaře potvrzení, že vyžaduje dalších **nejméně 30 dní péči**. Ošetřující se může střídat v péči s jinou osobou. Šlo by vyčerpat **jednou za rok**.

Zaměstnavatelům se nelíbí, že by měli ze dne na den přijít o zaměstnance a museli by ho na krátkou dobu nahrazovat. „V Rakousku je dlouhodobé ošetřovné podmíněno souhlasem zaměstnavatele, pokud za něj nemá náhradu, neuvolní ho,“ podotýká Jiří Horecký, prezident Unie zaměstnavatelských svazů a také Asociace poskytovatelů sociálních služeb. U menších zaměstnavatelů by výpadek zaměstnance mohl být dokonce likvidační.

Zaměstnavatelé také kritizují možnost střídat se na ošetřovném s jinými příbuznými, takže by se dotyčný do práce vracel podle potřeby a zaměstnavatel by ho musel znovu zaměstnat. „Potřebujeme mít jistotu, že se dotyčný nebude chtít po 14 dnech vrátit do práce, protože to nebude zvládat, a my už mezitím budeme mít nasmlouvaného náhradního pracovníka,“ říká Jitka Hejduková ze Svazu průmyslu ČR.

Ministerstvo podle ní částečně ustoupilo připomínkám svazu a s vystřídáním bude muset zaměstnavatel dát souhlas. Svazu se také nelíbí příliš široký okruh lidí, kteří by mohli o dávku žádat - od přímých příbuzných až po vzdálené včetně švagrů či zeťů.

„Je tam velké riziko zneužívání a hrozí velký výpadek zaměstnanců,“ říká Hejduková. Zaměstnavatelé mají podle ní špatné zkušenosti se zneužíváním u krátkodobé nemocenské, kdy se zaměstnanec domluví s lékařem, který mu napíše potvrzení.

Hrozba zneužívání

„Kontrola by měla být intenzivnější a důslednější než u jiné dávky,“ souhlasí poslankyně TOP 09 a členka sociálního výboru Sněmovny [Markéta Adamová](#). Ta jinak návrh považuje za cestu správným směrem.

Dávka bude výhodná pro lidi s nízkými příjmy (budou si k ní moci zažádat i o dávky v hmotné nouzi) a pro lidi, kterým hrozí výpověď. „Návrh neřeší kontrolní [systém](#),“ otvírá se možnost zneužívání systému,“ uvádí v připomínkách Unie zaměstnavatelských svazů.

Není také jasné, kdo zhodnotí, že se pečující dokáže postarat například o dlouhodobě ležícího, který potřebuje polohovat nebo měnit pleny. Případně jaká míra péče se má ošetřovanému poskytovat - jestli například stačí, když ho ošetřující jednou za den dojde zkontrolovat a donese mu jídlo, nebo zda u něj musí být přítomen většinu dne. Otevírá se tak možnost pro práci načerno, zatímco dotyčný čerpá pracovní volno a pobírá od státu dávku na péči.

Návrh také připouští souběh dlouhodobého ošetřovného a příspěvku na péči, který je určen právě na pečovatelské služby.

„Ministerstvo novou dávkou z nemocenského pojištění kompenzuje skutečnost, že nebylo schopno za celé tři roky vyřešit urychlení přiznávání příspěvku na péči, problémy s lékařskou posudkovou službou a ztraktivnění terénních sociálních služeb,“ říká [Radka Maxová](#), poslankyně ANO a místopředsedkyně sněmovního výboru pro sociální politiku.

Premiér Bohuslav Sobotka návrh ošetřovného podporuje. „Péče o blízkého člověka, ať už staršího rodiče, nebo dlouhodobě nemocné dítě, nesmí ohrožovat finanční zajištění ošetřující osoby ani celé rodiny,“ říká a věří, že vláda návrh podpoří.

Ministerstvo práce zřejmě předloží návrh do vlády po Novém roce. Je také možné, že se z důvodu urychlení pokusí změny dosáhnout pomocí pozměňovacího návrhu k zákonu o nemocenském pojištění, který projednává Sněmovna.

Autor: [Jitka Vlková](#)

Zdroj: http://ekonomika.idnes.cz/osetrovne-pece-o-pribuzne-navrh-marksova-f1m-/ekonomika.aspx?c=A161221_211519_ekonomika_san